

Begrotingsbeschouwing Onafhankelijk Moerdijk, 9 december 2010

Voorzitter,

Laat ons beginnen met College en ambtelijk apparaat te danken voor het harde werk. Niet in de laatste plaats ook voor het in korte tijd beantwoorden van de vele vragen die zijn gesteld.

Onafhankelijk Moerdijk is de vorige verkiezingen ingegaan met het motto “Samen Moerdijk”. Dit was hard nodig na een periode waarin Raad en College niet bepaald samen werkten aan een beter Moerdijk. We zien dit samen nu gelukkig wel nadrukkelijk terug, ook al zijn we nog maar een maand of 8 op weg: in het College en de Raad, in de Raadagenda en de strategische visie waar we vorig jaar het laatste zetje hebben gegeven om deze unaniem vast te stellen. Daarnaast zijn we in de klankbordgroep bezuinigingen gekomen tot een goed plan van aanpak waarmee de lang gewenste kerntakendiscussie vorm gegeven gaat worden en bovendien de stofkam door de begroting zal worden gehaald. Belangrijke stappen om in control te komen en om de juiste keuzes te kunnen maken als het gaat om verdere bezuinigingen, want we zijn er nog niet. Er zullen nog lastige keuzes gemaakt moeten worden.

Daarin gaat het uiteraard om mensen. De verdere bezuinigingen vragen om een zorgvuldige aanpak, samen met elkaar – inclusief bewoners, verenigingen, instellingen en bedrijven - komen tot gedragen afspraken. Betrekken, betrokken en betrouwbaar zoals het College dat bestempeld.

Een hele uitdaging: het vraagt waar we als gemeente de afgelopen jaren niet in hebben uitgeblonken: afspraken nakomen en burgers, verenigingen, instellingen en bedrijven actief en vroegtijdig betrekken en niet pas als er kant en klare plannen liggen. Een hele omslag die we met z'n allen snel moeten maken.

Het betekent ook zo min mogelijk nieuw beleid maken, maar vooral keuzes maken in wat we wel en niet eventueel in afgeslankte vorm uitvoeren van de plannen die op de plank liggen. Dat betekent dus ook stoppen met plannen doorschuiven, reëel begroten en dit vervolgens waarmaken.

Een paar inhoudelijke opmerkingen hierbij:

- Wat Onafhankelijk Moerdijk betreft is het belangrijk om de volgende stap met de dorps- en stadsplannen te maken: samen met de bewoners evalueren en aanpassen en hier de bezuinigingen bij betrekken. Uit de antwoorden op de technische vragen is gebleken dat dit voor 2011 op de rol staat. We vragen wel om dit ook samen te doen. Dus niet een extern bureau inhuren, maar gewoon met elkaar zelf doen.
- We moeten serieus invulling geven aan de milleniumgedachte. Dit is het makkelijkst weg te bezuinigen, maar dan zijn we wat ons betreft niet goed bezig.
- Realiseren van een buurtbusverbinding met buurgemeente Etten-Leur is voor Onafhankelijk Moerdijk een belangrijk punt evenals realiseren van voldoende speelruimte voor kinderen.
- Veiligheid en gezondheid: de Gemeente moet haar eerstelijnsverantwoordelijkheid nemen als het gaat om veiligheid en gezondheid. Zie ook onze motie van maart 2007 waarin we aandrongen op serieus nemen van melders en opsporen van veroorzakers van stank-, geluid en andere ongemakken. Ook daar geldt: onze burgers serieus nemen.
- Windmolens: de Westbrabantse klei is aangewezen als zoekgebied voor (nog) meer windmolens. Hier zullen we samen een goede oplossing voor moeten vinden (bijvoorbeeld concentreren op enkele

plekken zoals industrieterrein Moerdijk) om te voorkomen dat de gemeente een soort windmolenpark wordt.

- Constante bouwstromen: we moeten toe naar continu bouwen naar behoefte, dus niet in enkele kernen af en toe een flinke hoeveelheid nieuwe woningen realiseren, maar in elke kern een constante passende stroom op gang brengen en houden in dus veelal kleine projecten. Dat helpt ook de doorstroming in de kernen en kan bijdragen aan het vitaal houden van deze kernen.

Voorzitter, een ander punt waaraan Onafhankelijk Moerdijk zwaar hecht: het verbeteren van handhaving door onze gemeente. Hier is te veel aan de hand zo blijkt uit verschillende dossiers. Ook een antwoord dat mijn fractie onlangs kreeg op vragen hierover stemt ons niet vrolijk. Op de vraag hoe de onafhankelijkheid van handhavers wordt bewaakt was het antwoord: “*elke handhaver dient onafhankelijk te zijn en dus ook zo te werken. Er is geen enkele reden hieraan te twijfelen*”. Als we deze organisatie of in dit geval dit organisatieonderdeel zo sturen, dan hebben we nog een lange weg te gaan.

Mijn fractie heeft in de commissievergadering al gevraagd of onderzocht of overwogen is om vergunningverlening en handhaving ook organisatorisch te splitsen. Hierop werd afwijzend gereageerd. We vragen nogmaals aan het College om dit zelf te onderzoeken en in elk geval de plussen en minnen hiervan op een rijtje te zetten.

Voorzitter, er is veel werk verzet in de afgelopen maanden:

- het tekort van 1,6 miljoen in 2010 weggewerkt, 2011 sluitend gemaakt. In totaal een bezuiniging van ruim 3 miljoen. En dat terwijl de uitdaging nog groter bleek toen het financiële gat nog een stuk groter was dan aanvankelijk werd aangenomen (zie de kadernota).
- Er is een eerste slag gemaakt in effectmeting in plaats van sturen op actielijstjes. Is een klus die tijd kost, maar die ons en vooral onze bewoners, verenigingen, instellingen en bedrijven gaat helpen: het wordt concreet waar we naartoe willen, voor welke doelen we gaan en hoe we dat gaan doen. En ja, dat is een groeidiament: dat hebben we niet binnen enkele maanden voor elkaar.
- Er is een aanpak geformuleerd t.b.v. de kerntakendiscussie. Er komt daarmee nog veel werk aan: met de stofkam door de begroting, kerntakendiscussie en keuzes maken voor de komende jaren. Een discussie waar onder andere Onafhankelijk Moerdijk al jaren om vraagt.

Dit gaat ons helpen om echt in control te komen: als organisatie strak sturen op uitvoering, scherp inkopen en kritisch op externe inhuur en vooral zorgen dat we echt in dienst staan van onze bewoners, verenigingen, instellingen en bedrijven. Op al deze punten in nog flink winst te maken en dat is nodig. Het zijn immers de euro's van onze burgers en bedrijven waar we zeer zorgvuldig en transparant mee om moeten gaan.

Als we daarbij een wijze van rapporteren hebben die goed aansluit op de informatiebehoefte bij zowel bewoners als de Raad, dan kunnen we echt samen slagen maken.

Voorzitter, nog een aantal specifieke opmerkingen ten aanzien van de begroting:

- De begroting is goed te lezen, een toegankelijk stuk. En niet meer een opsomming van activiteiten, maar dus met een koppeling naar welke effecten we willen bereiken. En ja, dat is een groeimodel. Maar voor nu al een prestatie op zichzelf.
- We zien besparingen aan de kostenkant, onder andere ca. 1 miljoen op de organisatie. Dit is nog maar het begin wat Onafhankelijk Moerdijk betreft. Niet door zonder visie in de organisatie te snijden, maar door scherp te kijken naar wat we doen en of we dit al dan niet op dezelfde wijze moeten blijven doen. En vooral ook scherp op inkoop en inhuur, want daar is ongetwijfeld nog meer te halen. Maar goed, daar hebben we onder andere de reeds genoemde stofkam en kerntakendiscussie voor.
- We zien uitbreiding aan de opbrengstenkant. Ook dit zal nodig zijn om de financiële uitdagingen de baas te worden. Daarbij is het wat Onafhankelijk Moerdijk van belang dat er maximale transparantie is. We zien dat daar nog duidelijk verbeterpunten liggen. Zo zijn de kosten die verbonden zijn aan alles wat samenhangt met bijvoorbeeld honden nog onvoldoende inzichtelijk (we missen bijvoorbeeld hier de kosten van de BOA's). Dit zal zeker een punt zijn dat wordt betrokken bij de

kerntakendiscussie in aanloop naar de kadernota 2012. Ook nu stellen we al een wijziging voor: het inperken van de voorgestelde belastingverhogingen met daartegenover dekking vanuit een aantal posten. Zie ons amendement hierop. De reden hiervoor is dat belastingverhoging die de inflatiecorrectie te boven gaat wat ons betreft echt een sluitstuk is, maar we tegelijkertijd niet blind moeten zijn voor dat wat op ons afkomt (denk ook maar aan de Haagse beweging dat meer taken overgaan naar de gemeente met meteen de opgave om dit met minder geld te doen). Hierbij moeten we niet de illusie hebben dat we op voorhand kunnen stellen dat we dit kunnen doen zonder de opbrengsten (belastingen/leges) te verhogen.

- Daarnaast willen we de verlaging van het zogenaamde draagkrachtpercentage voor de toekenning van voorzieningen in het kader van de bijzondere bijstand betrokken amenderen. Deze is door het huidige kabinet verlaagd naar 110%, dat moeten we dan als gemeente ook als ondergrens hanteren, en dus niet de in de begroting voorgestelde 100%.
- Een ander wijzigingsvoorstel betreft het fietspadenplan. We willen de geormerkte reserve hiervoor nu niet terug laten vloeien naar de algemene reserve, maar zien graag eerst een uitvoeringsplan gebaseerd op het uitgangspunt veiligheid voor in het bijzonder onze schoolgaande jeugd.

Voorzitter, de boodschap van Onafhankelijk Moerdijk is niet anders dan in de afgelopen jaren: het roer moet OM. We moeten vroegtijdig luisteren naar onze burgers, afspraken nakomen, in control komen (echt sturen, hand op de knip (bijv. t.a.v. inhuur en inkoop) financiën op orde en transparant). Vorig jaar meldden we dat we enkele lichtpuntjes zagen. We zien nu een duidelijk lichtpunt dat is gebouwd op de strategische visie en Raadsagenda. Dat stemt ons positief. Maar we zijn er nog lang niet. Zie in dit verband ook de laatste burgerenquête waarbij het College heeft aangegeven aan welke onderwerpen extra aandacht zal worden besteed. Ook hier vragen we het College dit nadrukkelijk samen te doen: samen met de Raad, samen met burgers, verenigingen, instellingen en bedrijven. We zullen elkaar meer dan ooit keihard nodig hebben.